

SÆRUTSKRIFT AV MØTEBOK

Behandla i:
Formannskapet
Kommunestyret

Møtedato: Sak nr:
26.01.2015 **4/15**
09.02.2015 **4/15**

Saksbehandler: Stein Kittelsen
Arkivsak: 12/377-17

Arkiv: 203

HØRING - OVERFØRING AV SKATTEOPPKREVERFUNKSJONEN TIL SKATTEETATEN

Saken gjelder:

Skattedirektoratet fikk den 23. juni 2014 oppdrag fra Finansdepartementet å utrede hvordan Skatteoppkrevingen kan organiseres i Skatteetaten for å oppnå en bedre og mer effektiv skatteoppkreving. Altså hvordan skatteoppkreverfunksjonen skal overføres fra kommunene til staten.

Skattedirektoratets rapport ble oversendt Finansdepartementet den 24. november og sendt ut på høring den 01.12.2014. Høringsfristen er 1.3.2015.

Skatteoppkreving har over 100 år vært en kommunal oppgave og nå ligg det føre et forslag om at Skatteetaten skal overta ansvaret fra 01.01.2016.

Klepp, Time, Hå og Gjesdal har i dag felles skatteoppkrevar lokalisert på Bryne og organisert under Time kommune. Skatteoppkreveren og Time kommune har utarbeidet felles saksframlegg.

Saksopplysninger

I dag er skatteoppkrevingen organisert slik at Skattekontoret har det faglige og kommunen har det administrative ansvaret. Ved vårt skatteoppkreverkontor blir det i dag utført arbeidsgiverkontroll, ført skatteregnskap, innfordring og informasjon.

Skattedirektoratets forslag til organisering av oppgavene i Skatteetaten innebærer at skatteoppkreverfunksjonen blir overført fra kommunene til staten. I tillegg skal oppgavene sentraliseres i store enheter. Forslaget anbefaler en reduksjon fra i dag 288 til 27 kontorer. 60 % av dagens skatteoppkrevere er på under 2 årsverk. Utredningen fremmer som et viktig argument at fagkompetansen og dermed likebehandlingen av innbyggerne ikke blir ivaretatt i dagens organisering.

Det viktigste argumentet som blir brukt er effektivisering. I det fremlagte forslaget vises det til at med ny organisering skal oppgavene løses med en reduksjon av bemanningen med på 497 årsverk fra i dag 1482. Innsparing er estimert til omlag 300 mill. kroner årlig. Utredningen diskuterer ikke hvor lang tid det vil før effektiviseringsgevinsten er tatt.

I forslaget som er lagt frem er det foreslått å skille disse oppgavene slik at skatteregnskapet skal føres i en landsdekkende enhet på Lillestrøm. Arbeidsgiverkontrollen skal samlokaliseres med Skatteetaten øvrige kontrollmiljø og lokaliseres på 22 steder. Når det gjelder innfordringen foreslår

Skattedirektoratet en spesialisering. Det vil si at en skiller mellom innfordring mot næringsdrivende/arbeidsgivere og innfordring mot personlige skattytere. Innkreving mot næringsdrivende samles i 5 regionale innkrevingssmiljø hvor Skatteetaten allerede har innkrevingssmiljø for merverdiavgift. Innkreving mot personlige skattytere samles i 19 fylkesvise enheter. Og veiledning, informasjon og arkiv som er knyttet til skatteoppkreverfunksjonen inkluderes i Skatteetatens telefontjeneste og veiledningsfunksjon. De ansatte skal ivaretas ved virksomhetsoverdragelse dersom de bare driver med skatteoppgaver og ikke også andre kommunale oppgaver.

For detaljer i utredninga vises det til vedlegg.

Vurdering

Staten starten denne prosessen med statliggjøring av skatteoppkreverne med et mandat med hvordan skatteoppkreveren skulle statliggjøres, ikke med et åpent sinn for å få inn fordeler og ulemper med en organisatorisk endring. Den nedsatte utredningsgruppen hadde med to representanter fra skatteoppkreverne, men de ble ikke hørt i prosessen og ingen av deres synspunkter kom med i utredningen. Det resulterte i at de to trekte seg fra arbeidet og ikke står bak utredningen som så er sendt på høring. Det er med andre ord fremmet et høringsdokument der de dette berører ikke har fått blitt med i prosessen.

Det hører med til historien at staten flere ganger tidligere har prøvd å overføre skatteoppkreverne til staten, men at dette har blitt stoppet i Stortinget.

Det er nok flere som ikke tror på den forventede effektiviseringsgevinsten. Kommunene på Jæren har tradisjonelt hatt en effektiv skatteoppkrever og bemanningen hos oss har vært vesentlig lavere enn i mange andre kommuner. Da vi slo sammen skatteoppkreverne i kommunene Hå, Klepp, Gjesdal og Time fra 01.01.13, tok vi ut en ytterligere effektiviserings-gevinst.

Utrekninger fra Oslo Economics har gjort på oppdrag av Norsk kemner og kommuneøkonomers forbund, viser at staten vil tape skatteinntekter på 1.560 mill. dersom en sammenligner statens resultat for innkreving av moms med resultatene som de kommunale skatteoppkreverne har i dag. En nedgang på 0,05-0,15 prosentpoeng i inntekter vil gjøre reformen ulønnsom, dersom en legger 300 mill. i besparelse til grunn.

En viktig del i utredningen er å styrke arbeidsgiverkontrollen. Også dette har vi gjennomført da arbeidsgiverkontrollen er styrket da vi tok ut effektiviseringsgevinst med sammenslåingen.

Jæren kemnerkontor har i dag i underkant av 10 årsverk og betjener en befolkning på nesten 70 000 innbyggere. I nye organiseringen av skatteoppkreverne er det beregnet at det behov for litt over 1000 årsverk dvs om lag 5000 innbyggere pr årsverk, mens vi på Jæren har 7000 innbyggere pr årsverk. Det betyr truleg at når kostnaden med den kommunale skatteoppkreveren skal trekkes ut av rammetilskuddet, vil vi trolig få et høyere trekk enn det skatteoppkreveren koster kommunene.

Et annet viktig argument for ny organisering og store enheter er å styrke fagkompetanse og likebehandle innbyggerne når det gjelder innkreving. I dag blir all innfordring gjennomført i et felles innfordringssystem Vi brukte også fagmiljø som argument for å slå sammen våre kontorer. Dette har vi oppnådd og har et godt fagmiljø både på arbeidsgiverkontroll og innfordring. Skatteregnskap gjør alle litt av alle ansatte. Vi ser det som en styrke at skatteregnskapet føres lokalt da vi er avhengig av dette i innfordringsarbeidet. Samhandling mellom skatteregnskap og innfordring har vært avgjørende for at vi har fått retta opp mange feil før skatteoppgjør er sendt ut.

Ved å samle skatteinnkrevingen i større miljø vil det bli mer sjablongmessig utøvelse av innfordringen. Og vi er redd at større avstand mellom skatteoppkrever og skattyter vil medføre at saker blir mindre opplyst og dermed redusere muligheten til å utøve en faglig forsvarlig saksbehandling.

Arbeidet som i dag blir utført med Jæren kemnerkontor blir i ny organisering flyttet til Lillestrøm, Bergen eller Stavanger. I en så stor omstilling vil mange dyktige fagfolk søke seg bort fra skatteoppkreverne, slik at viktig kompetanse går tapt. Hva da vil bety for innfordringen og dermed for den innbetalte skatten og kommunene sitt inntektsgrunnlag, er en stor usikkerhet.

Våre ansatte på kemnerkontoret driver kun med skatt og skal dermed ved hjelp av virksomhetsoverdragelse overføres til skatteetaten. Tallet på årsverk i Rogaland skal reduseres fra 104 til 62. Det blir da 42 årsverk blir til overs. Hva skjer med disse? Hvor lang tid vil det ta før effektiviseringsgevinsten er tatt ut? Da avstandene er store blir det nok regnet med at mange ikke blir med over til skatteetaten. Hvem er det vi mister? Er det de beste? Dette er problemstillinger som utredningen ikke tar opp i det hele tatt.

Med en kommunal skatteoppkrever får kommunene mye nyttig informasjon om skatteinngangen og kan i noen grad analysere hvorfor skatteinntektene endrer seg eller ikke vokser så raskt som vi budsjetterte med. Før fikk vi også informasjon fra ligningskontoret når store endringer ville komme til å gjøre utslag i kommunen sine skatteinntekter. Etter omorganiseringen i skatteetaten er det ikke lenger noen lokalt som har oversikt. Alle sitter nå bare med små deler av jobben og har ikke slik informasjon som vi før fikk. Dette er samme måten en nå skal organisere skatteoppkreveren. Et kontor skal ha skatteregnskap, et skal innfordre mot privatperson og et annet mot bedriftene. Ingen vil dermed i framtida ha oversikt over kommunen sine skatteinntekter og hvorfor utviklingen ikke går som vi forventet.

Uansett om skatteoppkreverne er statlige eller kommunale forstår vi ikke dette behov for så sterk sentralisering. Ved arbeidsgiverkontroll må kontrollørene rundt i bedriftene og lokalkunnskap forenkler innfordringsarbeidet og gjør arbeidsgiverkontrollen mer treffsikker. Kontoret her på Bryne har mange fordeler. Det er effektivt, har svært gode resultat (bedre enn landsgjennomsnittet) og god fagkompetanse på alle fagområder. Hvorfor denne vellykkede organisering skal endres er noe uforståelig. Kanskje bør enda flere heller få interkommunale ordninger slik at de oppnår både større fagmiljøer og større effektivitet.

På lengre sikt er det meningen å legge ned skattekontoret på Bryne og samle alt i store regionale enheter. Da vil det nærmest bli slutt på personlig oppmøte for å få hjelp og veiledning. I dag er det en god del personlig oppmøte på hos skatteoppkreveren men enda mer hos skattekontoret. Jæren kemnerkontor er samlokalisert med Skatteetaten og har dermed lyktes med å yte god service overfor publikum. En sentralisering av skatteoppkreveren og etter hvert også skattekontoret vil medføre dårligere service til innbyggerne. Det er lett å effektivisere når en kan ta det ut på redusert service.

Vi står foran en stor kommunereform der det ikke er avklart hvilke oppgaver kommunene skal ha framover. Vi mener det er naturlig og se skatteinnkrevingen i den sammenheng. Ved en kommunesammenslåing vil en oppnå større og mer robuste skatteinnkrevingsmiljøer og behovet for organisatoriske endringer blir mindre.

Forslag til høringsuttale

Kommunene Hå, Klepp, Gjesdal og Time med en samlet befolkning på bortimot 70 000 innbyggere, dannet 1.1.13 et felles skatteoppkreverkontor. Kommunene på Jæren har alltid hatt effektive skatteoppkrevere med få ansatte og gode resultat på skatteinnkrevingen. Da vi gikk sammen har vi fått et robust fagmiljø også på arbeidsgiverkontrollen som vi tidligere hadde problem med. Vi har nå et kontor som ikke er sårbart ved sjukdom og annet fravær.

Det er etter Klepp kommune sin mening ikke nødvendig å overføre skatteoppkreverne til staten for å ta ut effektiviseringsgevinster. Jæren kemnerkontor har i underkant av 10 årsverk noe som er mindre ressursbruk per innbygger enn den nye statlige skatteoppkreveren skal ha. Gode datasystem har effektivisert skatteinnkrevingen. Frigjorte ressurser har vi brukt til å styrke arbeidsgiverkontrollen. Kontoret bruker nesten halvparten av årsverkene mot arbeidsgiverne med kontroll og innkreving. Staten ønsker å styrke arbeidsgiverkontrollen og også det har vi fått til med dagens organisering.

Etter Klepp kommune sin mening trenger vi ikke å overføre skatteoppkreverne til staten for å likebehandle innbyggerne. Vi bruker alle et godt felles innfordringssystem. Systemet har innebygde rutiner for hvordan innkrevingen skal gjennomføres noe som sikrer likebehandlingen.

Regjeringen ønsker å lage et kontor for føring av skatteregnskap på Lillestrøm. Hos oss gjør alle ansatte litt skatteregnskap. Vi ser det som en styrke at skatteregnskapet føres lokalt da vi er avhengig av dette i innfordringsarbeidet. Samhandling mellom skatteregnskap og innfordring har vært avgjørende for at vi har fått rettet opp mange feil før skatteoppgjøret er sendt ut.

Dersom skatteinnkrevingen blir samlet i større miljø vil det bli mer sjablongmessig utøvelse av innfordringen. Og vi er redd at større avstand mellom skatteoppkrever og skattyter vil medføre at saker blir mindre opplyst og dermed redusere muligheten til å utøve en faglig forsvarlig saksbehandling.

Staten legger opp til sentralisering og mange av de ansatte hos skatteoppkreverne vil ikke ha mulighet til å følge med over til nytt kontor da avstanden blir for stor. Mange av de ansatte ønsker heller ikke å bli overført til staten. Klepp kommune er derfor bekymret for skatteoppkreverens faglige kompetanse framover og hvilke konsekvenser dette kan få for kommunen sine skatteinntekter.

Med en kommunal skatteoppkrever får kommunene mye nyttig informasjon om skatteinngangen og kan i noen grad analysere hvorfor skatteinntektene endrer seg eller ikke vokser så raskt som vi budsjetterte med. Før fikk vi også informasjon fra ligningskontoret når store endringer ville påvirke kommunens skatteinntekter. Etter omorganiseringen i skatteetaten er det ikke lenger noen lokalt som har oversikt. Alle sitter nå bare med små deler av jobben og har ikke slik informasjon som vi før fikk. Dette er samme måten en nå vil organisere skatteoppkreveren. Et kontor skal ha skatteregnskap, et skal innfordre mot privatperson og et annet mot bedriftene. Ingen vil dermed i framtida ha oversikt over kommunen sine skatteinntekter og hvorfor utviklingen ikke går som vi forventet.

Klepp kommune ser også med uro på at staten ønsker å sentralisere offentlige stillinger til de kommunene som allerede fra før har den største andelen med offentlige arbeidsplasser. Uansett om skatteoppkreverne er statlige eller kommunale forstår vi ikke dette behov for så sterk sentralisering. Ved arbeidsgiverkontroll må kontrollørene rundt i bedriftene og lokalkunnskap forenkler innfordringsarbeidet og gjør arbeidsgiverkontrollen mer treffsikker. Kontoret her på Bryne har mange fordeler. Det er effektivt, har svært gode resultat (bedre enn landsgjennomsnittet) og god fagkompetanse på alle fagområder. Hvorfor denne vellykkede organisering skal endres er noe uforståelig. Når vi ser hvilken gunstig effekt vi har fått av interkommunalt samarbeid ser vi at flere burde gjøre som oss.

Skatteoppkreveren på Bryne er samlokalisert med skattekontoret og har felles ekspedisjon/publikumsmottak. Vi yter i dag god service til publikum noe som vil bli endret når det blir dannet store kontor. Publikumsservicen vil bli på telefon og mail på samme måte som skatteetaten i dag. Klepp kommune er bekymret for at servicen til publikum blir dårligere etter det nye opplegget.

Klepp kommune kan ikke se at det er noen effektiviseringsgevinst å hente for oss om skatteoppkreveren blir overført til staten. Med dagens størrelse på Jæren kemnerkontor har vi et godt fagmiljø både på skatteregnskap, innfordring og arbeidsgiverkontroll.

Vi står nå foran en stor kommunereform der det ikke er avklart hvilke oppgaver kommunene skal ha framover. Er det f.eks. oppgaver som noen kommuner er for små til å ha. Vi mener det er naturlig og se skatteinnkrevningen i denne sammenheng.

Klepp kommune støtter ikke forslaget om overføring av skatteoppkrevingen til Skatteetaten.

Vedlegg:

- Høringsbrev 01.12.2014
- Utredning overføring av skatteoppkreverne til staten
- Høringsuttalelse - overføring av skatteoppkreving til staten

Innstilling:

Rådmannen tilrår at saka går til formannskapet og kommunestyret med slik tilråding:

1. Klepp kommune støtter ikke forslaget om overføring av skatteoppkreverfunksjonen til staten.
2. Klepp kommune avgir uttale slik den går fram av saksutredninga.

Formannskapet 26.01.2015 sak 4/15

Behandling:

Forslag frå Vidar Haugland -h

1. Klepp kommune vil støtte forslaget om overføring av skatteoppkreverfunksjonen til staten.
2. Klepp kommune avgir uttale der en fremhever egen organisering og effektivitet i dag, men ser på den samla effektiviseringsgevinsten for landet og ønske om å ta del i det arbeidet.

Votering:

Forslaget fra Vidar Haugland -h fikk 3 stemmer, Vidar Haugland -h, Ane Mari Braut Nese -h og Reidar Øksnevad -h.

Innstillinga fikk 6 stemmer, Hilde Kraggerud -sp, Sigmund Rolfsen -a, Kjersti O. Salte -krf, Torbjørn Hovland -krf, Arne Madland -frp og Torunn A. Rasmussen -frp.

Fleirtalet (6) Hilde Kraggerud -sp, Sigmund Rolfsen -a, Kjersti O. Salte -krf, Torbjørn Hovland -krf, Arne Madland -frp og Torunn A. Rasmussen -frp **TILRÅR:**

1. Klepp kommune støtter ikke forslaget om overføring av skatteoppkreverfunksjonen til staten.
2. Klepp kommune avgir uttale slik den går fram av saksutredningen.

Mindretallet (3) Vidar Haugland -h, Ane Mari Braut Nese -h og Reidar Øksnevad -h **TILRÅR:**

1. Klepp kommune vil støtte forslaget om overføring av skatteoppkreverfunksjonen til staten.
2. Klepp kommune avgir uttale der en fremhever egen organisering og effektivitet i dag, men ser på den samla effektiviseringsgevinsten for landet og ønske om å ta del i det arbeidet.

Kommunestyret den 09.02.2015 sak 4/15

Behandling:

Vidar Haugland -h fremma formannskapet si mindretallstilråding.

Kommunestyret hadde gruppemøte.

Votering:

Det ble først stemt over forslaget fra Vidar Haugland -h. Dette forslaget fikk 17 stemmer, h og frp. Formannskapets flertallstilråding fikk 14 stemmer, krf, ap, sp og v, og falt.

KOMMUNESTYREVEDTAK:

1. Klepp kommune vil støtte forslaget om overføring av skatteoppkreverfunksjonen til staten.
2. Klepp kommune avgir uttale der en fremhever egen organisering og effektivitet i dag, men ser på den samla effektiviseringsgevinsten for landet og ønske om å ta del i det arbeidet.

Rett utskrift, 13.02.2015

Wigdis B. Detlie
formannschaftssek.

Utskrift ekspedert på e-post til:
Det Kongelige Finansdepartement, Postboks 8008 Dep, 0030 Oslo

Skatt vest, Njøsavegen 2, 6863 Leikanger
Time kommune, Postboks 38, 4349 Bryne